

Kimalainen töissä. Kuva: Juha-Antti Kotimäki.

Apilan siementuotannossa on riskejä, koska sadonkorjuu on usein myöhään ja sääolosuhteet saattavat olla haastavat. Onnistuessaan apila antaa hyvän taloudellisen katteen ja epäonnistuessaankin apilakasvusto toimii viherlannoitteena seuraavalle kasville.

Esikasvirajoitukset

Vähintään 3 v. siitä, kun lohkolla on viljely saman apilalajin eri lajiketta. Perustamisvuosi ei ole esikasvivuosi. Tämä asia tulee huomioida viljelykierrossa.

Apilat

Esikasvivuodet

2017	2018	2019	2020	2021	
			Apilan siemen	Apilan siemen	<div style="display: flex; flex-direction: column; gap: 5px;"> <div> Ei vaikuta siemenviljelykseen, voi olla mikä kasvi vain.</div> <div> Esikasvivuosi: sama lajike kuin siemenviljelys tai muu kasvilaji</div> <div> Perustamisvuosi, ei lasketa esikasvivuodeksi</div> <div> 1. satovuosi, siemensato</div> </div>

Satovuodet

1	2	3	4	5	6
Apilat					

Eristysetäisyys

Alle 2 ha viljelyksillä: perussiemen 200 m, sertifioitu siemen 100 m

Yli 2 ha viljelyksillä: perussiemen 100 m, sertifioitu siemen 50 m

Siemenluokat: perussiemen sp. (B) ja sertifioitu siemen sp. (C)

Esimerkkejä viljelykierrosta

ruis – herne – vehnä + apilansiemen – satovuodet (1–2) - säilörehu

Kaura + apilansiemen – satovuodet (1–2) - Vehnä - Ohra + ns

Kasvupaikka

Kaikki kivennäismaat soveltuvat apilalle hyvin. Syvän paalujuuren ansiosta apila kestää hyvin kuivuutta mutta se ei kestä kosteutta. Lohkon vesitalouden tulee olla kunnossa. Riittävä pH apilalle on 5,7–5,9. Hivenravinteista erityisesti boori on tärkeä. Kasvuston tasaista tuleentumista edistää, jos kasvupaikka on hieman karu.

Kasvuston perustaminen

Yleisin tapa on suojaviljaan perustaminen mielellään aikaisen lujakortisen viljan kanssa. Siemenmäärä puna-apilalla 3,5–5 kg/ha. Alsikeapilalla riittää kylvömääräksi pari kiloa hehtaarille, jos käytössä on pneumaattinen kylvökone. Apilakasvuston perustaminen on mahdollista myös puhtaana keväällä tai viimeistään heinäkuussa. Kylvösiemenen ympärys kannattaa tehdä lohkoilla, joilla ei ole aiemmin viljelty apilaa.

Pölytyksen varmistaminen

Apilakasvustoa ei kannata perustaa laajalle peltoaukealle vaan pölytyksen kannalta paras lohko on pieni lohko, jossa on metsäsaarekkeitä ja metsänreunoja paljon. Pienet metsäreunalohkot ovat kuitenkin hankalia puinnin kannalta, koska kasvusto kuivuu hitaasti puintikuntoon. Luonnon kimalainen on paras pölyttäjä mutta tarhattu mehiläinenkin joillakin apilalajikkeilla onnistuu pölyttämään. Tetraploidiset lajikkeet ovat hankalampia pölyttää kuin diploidiset teriön torven pituuden vuoksi. Lannoitus: Apila ei hyödy N-P-lannoituksesta, sillä se on typen suhteen omavarainen ja se pystyy käyttämään maan varastofosforia. Kalium, rikki ja boorilannoitus kuitenkin kannattaa, jos viljavuusluokka on näissä ravinteissa tyydyttävä tai sitä huonompi.

Mehiläispöntöt alsikeapilassa. Kuva: Kaisa Matilainen.

Puintikypsää alsikeapilaa. Kuva: Kaisa Matilainen.

Valkoapilan siementä. Kuva: Kaisa Matilainen.

Rikkakasvien torjunta, haitalliset rikkakasvit

Rikkojen hallinta pitää tehdä jo ennen kasvuston perustamista. Yleensä pahin rikkakasvi ensimmäisenä vuonna on peltosaunio eli saunakukka. Pienet esiintymät voi kitkeä mutta pahimmassa tapauksessa ensimmäisen vuoden kasvusto joudutaan niittämään maahan. Hevonhierakka on lajittelun suhteen vaikein rikkakasvi, joka tulee kitkeä tarkasti pois jokaisena satovuotena. Muita varottavia rikkakasveja Ruokaviraston ohjeissa ovat jauhosavikka, juolavehna, matarat, peltotaskuruoho, pillike ja tatar. Lisäksi haitallisia viljelykasveja kasvuston seassa ovat alsikeapilakasvustossa puna-apila, rypsi, timotei ja valkoapila. Puna-apilakasvustossa haitallisia ovat alsikeapila, mailaset, mesikät, rypsi ja valkoapila. Nämä ovat haasteellisia lajittelussa.

Sadonkorjuu

Puinti tehdään siementarkastuksen jälkeen. Oikea korjuuaika on silloin kun mykeröistä 80-90 % on ruskeita elo - lokakuussa. Varren yläosan kuivuminen juuri mykerön alapuolelta on merkki nestekierron päättymisestä ja siemenen kypsymisestä itäväksi. Eri vuosina siemensato vaihtelee paljon säästä ja pölytyksen onnistumisesta riippuen.

Yleisin siemenen korjuutapatapa on suorapuinti. Puinnin onnistumiseksi kasvuston tulee olla läpi-kuivaa. Kasvuston niitto ja karheelta puinti ovat yleistymässä. Karheelta niitto voidaan toteuttaa mm. swatherilla tai lautasniittokoneella. Karheelta puintia helpottaa noukinpöytä, mutta hyvissä olosuhteissa karheelta puinti voi onnistua normaalilla pöydällä. Niitetty kasvusto kuivuu karholla useita päiviä. Syksyn haastavissa olosuhteissa tämä ei aina onnistu.

Kuivaus

Puinnin jälkeen sato on saatava pian kuivaukseen, sillä se lämpenee nopeasti. Varmin keino on puida suoraan puhaltimella varustettuun perävaunuun. Apiloille sopii hyvin kylmäilmakuivaus, jos lisälämpömahdollisuus on olemassa. Sato kuivataan 10-12 %:iin.

Yhdistäminen luomutuotanto-ohjelmiin: Apilan siementuotantoalat (valvottu tuotanto) lasketaan myyntikasvialoihin. Lisäksi ne täyttävät viljelykierron 30 % palkokasvivaatimusta.

Videolinkki apilan siementuotannosta: [Apilan siementuotannon ABC](#)